

ויזרע יצחק

שנה י'

<p>פרשת "תזריע מצורע" הפטרה: "מחר חודש" כט' ניסן תשע"ח</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני השבת י"ב 18:31 י"ג 19:45 י"ד 20:25</p>	<p>ת"א 18:46 ת"ב 19:47 ת"ג 20:22</p>	<p>חיפה 18:38 19:47 20:24</p>
---	--	--	---	---

הגיגים לפרשת השבוע

"ובן יונה או תור לזוטאת" (ויקרא יב' ו)

אומר ה"משך חכמה" שילדת עשירה מביאה חטאת עוף. משום שלפי רבי שמעון הטעם לקרבן הוא משום שבשעה שהיא יולדת ומצטערת היא נשבעת שלא תזקק לבעלה. לכן מביאה יונה לחטאת שהיונה אינה מניחה את בן זוגה ואינה נזקקת אלא לבן זוגה. ומה שהיולדת מביאה עולה הוא משום שעד עכשיו, בכל ימי טהרתה, היולדת היתה אסורה להיכנס אל הקודש כל ימי טהרתה, וכעת כאשר היא באה אל הקודש להודות לקב"ה על אשר שבה לאיתנה, היא מביאה עולה משום "לא יראה פניו ריקם", והוא כעין קרבן ראייה.

"ובמלאות ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש בן שנתו לעלה ובן יונה או תר לזוטאת" (ויקרא יב' ו)

"שאלו תלמידיו את רבי שמעון מפני מה אמרה תורה יולדת מביאה קרבן אמר להם בשעה שכורעת לילד קופצת ונשבעת שלא תזקק עוד לבעלה" (נדה לא:)

לא ברור מדוע הפנו התלמידים את השאלה הזו דווקא לרבי שמעון ועוד לא ברור מה כוונת הלשון "קופצת ונשבעת" די היה לכתוב לומר "משום שנשבעת" כי מלשון "קופצת" נשמע שהיא מקדימה ונשבעת? מסבר רבי העשיל ב"חנוכת התורה" על פי המובא בגמרא (נדה מ.) שאישה היולדת "יוצא דופן", דהיינו יולדת ב"ניתוח קיסרי", אינה יושבת עליו את ימי הטומאה ואינה חייבת להביא קרבן ורבי שמעון סובר שם שיש ליוצא דופן דין של נולד וגם היא חייבת בקרבן. ולפי פירוש המשניות לרמב"ם (בכורות פ"ה מ"ב) האשה אינה מתעברת שוב לאחר לידת "יוצא דופן". לפי הקדמות אלו ניתן להבין את דברי הגמרא. חייבים לומר שהתלמידים ידעו שטעם קרבן היולדת הוא משום שהיא נשבעת. אבל לרבי שמעון צריך להיות טעם אחר שהרי הוא בעצמו סובר שגם בלידת "יוצא דופן" היא חייבת להביא קרבן שהרי במצב זה לא שייך הטעם שהיא נשבעת כיון שבלאו הכי היא לא תלד עוד אחרי לידת "יוצא דופן". לכן הם שאלו דווקא את רבי שמעון, כלומר לשיטתך, שאתה סובר שגם על לידת "יוצא דופן" היא מביאה קרבן אם כן מדוע אמרה התורה שכל הנשים היולדות חייבות בקרבן הרי בלידת "יוצא דופן" היא לא צריכה לשבועה שהרי בלאו הכי לא יהיה לה אחר כך שום צער לידה כי היא אינה יולדת עוד אחר כך? משום כך השיב רבי שמעון כראוי ואמר שבשעה שהיא כורעת ללדת היא "קופצת ונשבעת", כלומר בטרם תדע אם יהיה הולד "יוצא דופן" או לא היא מקדימה ונשבעת ומשום כך היא חייבת בקרבן וחלה השבועה.

"שיאת או ספוזת או בהרת" (ויקרא יג' ב)

אמרו חז"ל (ערכין טו:): שהצרת באה על לשון הרע, ופסק הרמב"ם (דעות ז' ה"ב) ש"מדבר לשון הרע" זה המספר דברים בגנות חברו אף על פי שאומר אמת, אבל האומר שקר על חברו נקרא "מוציא שם רע". אומר ה"אור החיים" הקדוש שמראות הנגעים מרמזים על דברי הרמב"ם שהאומר דבר גנאי על חברו, הגם שאומר אמת, נקרא "בעל לשון הרע", והאומר שקר נקרא "מוציא שם רע", וכנגד שני אלו אמר הכתוב "שיאת או בהרת", "שיאת" כנגד "מוציא שם רע", ואמר "שיאת" על דרך "לא תשא שמע שוא" (שמות כג' א), "בהרת" כנגד "לשון הרע", ואמר "בהרת" מלשון בהירות שמצדיק את הדברים הנאמרים כי כנים הם, ואף על פי כן מאוסים הם ויגרמו לצרעת, ומכיוון שיש מספר דרגות בשתי בחינות אלו עשה הקב"ה ספחת ל"שיאת" ול"בהרת" לפי בחינת הדבור הגורם לה.

"נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ו

תנצב"ה

אברהם נחמיאס בר שמחה ז"ל נלב"ע ו' שבט

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

תנצב"ה

"אשה כי תזריע וילדה זכר" (ויקרא יב ב)

"אשה מזרעת תחילה יולדת זכר, איש מזריע תחילה יולדת נקבה" (ברכות ט).

מבאר רבי לוי יצחק מברדיצ'ב ב"קדושת לוי" שלפעמים הקב"ה בעצמו, ברוב רחמיו, מרחם על עמו ישראל ללא שום התעוררות מצידם, ויש מצבים שהקב"ה מרחם על עמו ישראל מחמת מעשיהם הנאים במה שמקיימים מצוותיו. ומציין שהבחינה השנייה היא היותר טובה לעם ישראל. ודבר זה רמוז בפסוק, כי הקב"ה, המשפיע חיות בכל רגע על כל העולמות, נקרא בשם "איש", והעולמות שמקבלים את חיות ממנו בכל רגע הם בבחינת "אשה". וזו הכוונה "אשה מזרעת תחילה", דהיינו כשהשפע בא מחמת מעשיהם של ישראל, "יולדת זכר", כלומר כאשר השפע בא מחמת מעשה התחתונים אין בו שום קטרוג, זה נקרא "יולדת זכר", על הרמז "כאיש גבורתו". אבל "איש מזריע תחילה", דהיינו כשהקב"ה בעצמו מעורר את השפע על עמו ישראל, "יולדת נקבה", על משקל "תש כוחו כנקבה" (ברכות לב), כי עכשיו יש קטרוג. וזהו גם הרמז בגמרא, "רבי יהושע אומר בניסן נגאלו ובניסן עתידים ליגאל רבי אליעזר אומר בניסן נגאלו ובתשרי עתידים ליגאל (ר"ה יא.) ואין כאן מחלוקת, כי הגאולה תבוא במהרה בימינו מחמת התעוררות התחתונים ואז תהיה הגאולה בתשרי, אפילו שהחודש הזה מורה על הדין, כיון שהגאולה תהיה מחמת התעוררות התחתונים. אבל כאשר תהיה הגאולה מחמת רוב רחמיו של הקב"ה, אזי היא תהיה דווקא בניסן, בעת שאין הדין שורה כלל, שעל זה רומז שם החודש "ניסן" הנקרא חודש "אביב" (שמות יג ד), אל"ף בי"ת כסדרם, ו"תשרי" הוא אותיות תשר"ק, כי ניסן הוא אור הישר המורה על חסד, ותשרי הוא אור החוזר המורה על דין.

"אשה כי תזריע וילדה זכר" (ויקרא יב ב)

רבינו החיד"א מביא ב"נחל קדומים" את המובא בפירושי רבינו אפרים שהכתוב, כי תזריע וילדה זכר, הם ר"ת זכו"ת, כי בזכות האשה תלד זכר, משום שהיא מזרעת תחילה. ומבאר שהאשה אינה מצוות על מצוות פריה ורבייה והיינו אומרים שאין זה זכות לאשה להנשא, לכן רמז כאן הכתוב זכו"ת, שהאשה בודאי עושה מצוה שעל ידה מקיים האיש את מצוות פריה ורבייה.

"עבוק מעור בעירו" (ויקרא יג ג)

אומר הרמב"ן שמראות אלו אינם צרעת גמורה עדיין והם באים לאדם לפני שילקה בצרעת משום שהתורה רצתה לטהר את בני ישראל ולנקות את גופם, לכן אין היא מביאה את החולי מיד על האדם אלא ראשית היא מביאה עליו את מראות הנגעים הללו שאינן עדיין צרעת גמורה אבל יכול שתבוא לידי כך כמו שאמרו חכמי הרפואה שכאשר יש בהרות נירא מהן מהצרעת וזאת כדי שיחזור האדם בתשובה. ולכן אומר הכתוב בתחילה "נגע צרעת", כלומר מכה של צרעת, אבל איננה צרעת גמורה, וכאשר יתפתחו סימני הטומאה לאחר ההסגר יאמר הכתוב "צרעת היא" (ויקרא יג ה) שהיא צרעת גמורה.

"וראהו הכהן" (ויקרא יג ה)

אומר ה"ספורנו" שגזרת הכתוב היא שטומאת הנגעים וטהרתם תהיה על פי כהן בלבד, "כי שפתי כהן ישמרו דעת" ויורו למנוגע לפשפש במעשיו ולהתפלל על עצמו וגם הכהן יתפלל עליו, ובהיות שעל פיהם יהיה כל נגע הם זיכו לקבל טביעות עין במדרגות המראות כדי להבחין בין נגע לנגע.

"זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן" (ויקרא יד ב)

אומר ה"נעם אלימלך" שידוע שהשכינה נקראת "זאת" וידוע שהמצורע הוא נוטריקון מוציא רע שהנגעים באים על לשון הרע (ערכין טז). ואמר הכתוב שאחר שישוב האדם בתשובה ויתקן את מעשיו ויפעל על ידי תשובתו ותורתו לתיקון השכינה הנקראת "זאת" וזו הכוונה "זאת תהיה תורת המצורע", כלומר, תורת המצורע תהיה זאת שתתקן את השכינה הנקראת "זאת". "ביום טהרתו והובא אל הכהן", כלומר ביום שיטוהר מעוונתו יפעל להעלות את השכינה ליחד אותה עם הקב"ה וזהו "והובא אל הכהן", שהקב"ה נקרא כהן. ואחר שיעלה את השכינה, "ויצא הכהן מחוץ למחנה", שהעולמות העליונים נקראים "מחנה" והעולם הזה נקרא "חוץ למחנה". "וראה הכהן", פירוש שישגיח הקב"ה על העולם הזה להשפיע להם, "והנה נרפא נגע הצרעת", כלומר שכל הדינים יהיו נמתקים. "מן הצרוע", כל זה יהיה מהצרוע שהוא יגרום את כל זאת בתשובתו השלימה וזה מה שנאמר "יהי כבוד ה' לעולם" (תהלים קד' לא) שהשכינה נקראת "כבוד", והיינו כאשר יהיה "כבוד ה' לעולם", דהיינו שתעלה השכינה לעולם העליון "אז ישמח ה' במעשיו", במעשה הטוב שישפיע עלינו כל טוב וברכה.

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם: אליהו בן חמו בר אסתר

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטרי) גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חנוכת בית" ו"ברית יצחק" חברת הבקשות "מאיר השחר": לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו מדרשת "ויזרע יצחק": שיעור "דף יומי" בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו בית כנסת "שבת אחים" נוה גן פ"ת 21:30-20:30 לבירור פרטים ולהשאלה - טלפון: 052-3268315